

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 1513010749
Dátum vydania rozhodnutia: 08.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1513010749.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka, sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 8. februára 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného E. B. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona o opakovanom dovolaní obvineného E. B. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. decembra 2014, sp. zn. 3To 132/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného E. B. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo 16. októbra 2014, sp. zn. 6T 93/2013, bol obvinený E. B. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 10. júna 2013 v čase okolo 07.40 hod. na Vlasteneckom námestí č. 4 v Bratislave pred vstupom na poštu obvinený E. B. zastavil poškodeného H. Y., potom ako si poškodený vybral na pošte dôchodok vo výške 330 eur a pýtal od poškodeného peniaze slovami „daj mi peniaze“, poškodený v tom čase držal finančnú hotovosť v ruke, obvinený sácal do poškodeného a pokúšal sa mu peniaze z rúk zobrať, čomu sa poškodený bránil tak, že sa otáčal a uhýbal, keď sa obvinenému peniaze takto nepodarilo poškodenému zobrať, po tom, čo obvinený a poškodený zašli za roh budovy pošty na chodníku sa obvinený vrhol na poškodeného, chytil ho zozadu za rameno a sotil ho na zem, v dôsledku čoho poškodený spadol na chrbát a po tomto obvinený poškodenému peniaze vo výške 330 eur zobral a následne ušiel z miesta činu, svojím konaním obvinený poškodenému spôsobil škodu vo výške 330 eur.

Obvinenému bol za to podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona ho súd pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 2, § 78 ods. 1 Trestného zákona mu súd uložil aj ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť z titulu nároku na náhradu škody zaplatiť poškodenému H. Y. sumu 330 (tristotridsať) eur.

Citovaný rozsudok v zákonnej lehote napadol odvolaním obvinený. Odvolanie podal proti výroku o vine a treste. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. decembra 2014 napadnutý rozsudok zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Trestného poriadku vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona obvineného zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obvinený písomným podaním z 2. októbra 2015 (doručeným súdu prvého stupňa 8. októbra 2015) podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Michala Ciklaminioho proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo 16. októbra 2014, sp. zn. 6T/93/2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2014, sp. zn. 3To/132/2014, dovolanie, ktoré dňa 19. októbra 2015 doplnil.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku. Obvinený v dovolaní uviedol, že okresný aj krajský súd pri rozhodovaní neprihliadli na základnú zásadu trestného konania in dubio pro reo, keď obvineného uznali za vinného v zmysle obžaloby, za použitia rovnakej právnej kvalifikácie. Podľa názoru dovolateľa, mal byť trestne stíhaný maximálne za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/ Trestného zákona. Dovolateľ poukázal na niektoré okolnosti vo výpovediach poškodeného, ktoré sú podľa jeho názoru rozporné a súdy ich mali vyhodnotiť v prospech obvineného. Poukázal na znalecký posudok Dr. Kešického ohľadne poškodeného, ktorý uviedol, že poškodený má zníženú všeobecnú vierohodnosť. Obvinený sa necítil byť vinným zo zločinu lúpeže a v tejto súvislosti poukázal na prehratý videozáznam.

Obvinený navrhol, aby dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, aby zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 6T 93/2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To 132/2014, a v zmysle ustanovenia § 388 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie. V doplnenom dovolaní obvinený poukázal iba na písárske chyby v pôvodnom dovolaní.

K dovolaniu obvineného sa písomne 19. októbra 2015 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“), ktorý považuje dovolanie obvineného za nedôvodné. Podľa názoru prokurátora súd prvého stupňa ako i odvolací súd správne vyhodnotili zistený skutkový stav a vec správne právne kvalifikovali, všetky rozpory vo výpovediach poškodeného boli dostatočne odôvodnené znalcom RNDr. Dušanom Kešickým, PhD. So všetkými skutočnosťami uvádzanými poškodeným sa okresný i krajský súd náležite vysporiadali a vo svojich rozsudkoch ich aj patrične odôvodnili. Prokurátor poukázal na v spise sa nachádzajúci záznam kamery, zachytávajúci incident pred poštou. Na tomto zázname je vidieť, že obvinený sa pred vchodom do pošty snažil násilím zmocniť peňaží poškodeného, ktorý sa obvinenému ešte ubránil, preto následne, a to už mimo dohľadu kamery obvinený B. pridral na intenzite svojho konania voči poškodenému.

Prokurátor ďalej poukázal na zamietnuté povolenie obnovy konania (uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2015, sp. zn. 3Tos/30/2015). Podľa názoru prokurátora skutky obvineného tak ako sú popísané v napadnutých rozsudkoch, poskytujú jednoznačný podklad pre použitú právnu kvalifikáciu zisteného konania obvineného ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona, a to tak z hľadiska objektívnej i subjektívnej stránky. Prieskum najvyššieho súdu pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je limitovaný posúdením správnosti právnej kvalifikácie vo vzťahu ku skutku zistenému napadnutým rozhodnutím, keďže podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku; veta za bodkočiarkou správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti prokurátor navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

Zo spisového materiálu vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa týmto dovolaním obvineného

zaoberal v konaní, sp. zn. 3Tdo 69/2015. Najvyšší súd v tomto konaní dospel k záveru, že nie sú naplnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku a uznesením zo dňa 9. decembra 2015, sp. zn. 3 Tdo 69/2015, dovolanie odmietol na základe ustanovenia § 382 písm. c/ Tr. poriadku. Najvyšší súd skonštatoval, že v posudzovanej veci skutková veta tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 2 Tr. por. ten, koho dovolanie bolo zamietnuté, nemôže v tej istej veci podať ďalšie dovolanie; obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 nemôžu podať dovolanie ani vtedy, ak už bolo zamietnuté dovolanie podané v prospech obvineného.

Obvinený opätovne podal dovolanie, ktoré je predmetom tohto konania, svojim písomným podaním z 8. decembra 2016 (doručeným súdu prvého stupňa 8. decembra 2016) znova prostredníctvom obhajcu JUDr. Michala Ciklaminiho proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo 16. októbra 2014, sp. zn. 6T 93/2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2014, sp. zn. 3To 132/2014. Najvyšší súd pokladá za dôležité zdôrazniť, že text a forma oboch vyššie uvádzaných podaných dovolaní, ktoré obvinený prostredníctvom obhajcu podal, je s výnimkou zmeny dátumu identický. V opätovnom dovolaní obvinený nepoukazuje na žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por., neprináša žiadnu inú právnu argumentáciu (obsahovo aj formou zhodné dovolanie).

Najvyšší súd Slovenskej republiky teda už o tomto dovolaní rozhodol v konaní, sp. zn. 3 Tdo 69/2015. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty.

Najvyšší súd pri rozhodovaní prihliadal aj na stanovisko pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PLz. ÚS 3/2014, k aplikácii § 372 ods. 2 Trestného poriadku, v ktorom ústavný súd na zjednotenie odchylných právnych názorov v pléne dospel k záveru, že ustanovenie § 372 ods. 2 Trestného poriadku nemožno analogicky aplikovať na prípady odmietnutia skôr podaného dovolania v tej istej trestnej veci podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, keďže takéto použitie analógie je spôsobilé porušiť základné práva vyplývajúce zo siedmeho oddielu druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky (čl. 46 a nasl.). Najvyšší súd bral do úvahy aj závery ústavného súdu po rozhodnutí pléna Ústavného súdu, sp. zn. PLz. ÚS 3/2014, z 22. októbra 2014 k aplikácii ustanovenia § 372 ods.2 Tr. por., a to IV. ÚS 336/2012 z 13. novembra 2014 a II. ÚS 78/2015 z 27. mája 2015.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno stotožňovať dôvod odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku so zamietnutím dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku. Ako problematická sa podľa ústavného súdu ukazuje zákonná úprava dovolania a jej aplikácia spočívajúca v tom, že zákonodarca zahrnul do pôsobnosti § 372 ods. 2 Trestného poriadku iba „zamietnutie“ dovolania v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a nie aj jeho „odmietnutie“ v zmysle § 382 písm. c/ Trestného poriadku. Podľa názoru ústavného súdu, úmysel zákonodarcu znemožniť podanie ďalšieho dovolania aj v prípade, ak skoršie dovolanie bolo odmietnuté podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, „nebol vyjadrený spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavkám na určitosť a jasnosť právnych predpisov v podmienkach právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy). Toto pochybenie musí ísť na ťarchu zákonodarcu, ktorý ho môže napraviť jedine tým, že (tento dôvod) uvedie priamo v texte príslušného ustanovenia. V právnom štáte nesmie súd naprávať pochybenia zákonodarcu pri formulácii právnych predpisov interpretáciou, ktorá takto zmení ústavne konformný, ale z pohľadu štátnej moci nevýhodný text právneho predpisu.“ (nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. I. ÚS 22/99, z 2. februára 2000).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje, že analógia v trestnom práve procesnom je prípustná, nie však neobmedzená. Použitie analógie v trestnom práve procesnom by malo prichádzať do úvahy len v obzvlášť výnimočných a ojedinelých prípadoch. Analógia v trestnom práve, ktorej dôsledky sú v neprospech osoby, voči ktorej sa vedie trestné konanie, je v zásade neprípustná.

Ako vyplýva zo spisového materiálu, odmietnutím dovolania podaného obvineným písomným podaním z 2. októbra 2015 na neverejnom zasadnutí uznesením zo dňa 9. decembra 2015, sp. zn. 3 Tdo 69/2015, na základe § 382 písm. c/ Najvyšší súd Slovenskej republiky po postupe podľa § 378 Tr. por. dospel k záveru, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371. V opačnom prípade by prichádzal do úvahy postup podľa § 383 Trestného poriadku. Avšak § 383 Tr. por. nebol naplnený, preto Najvyšší súd rozhodol podľa § 382 písm. c/.

Podanie totožného dovolania obvineným v tomto prípade znamená nerešpektovanie a ignorovanie rozhodnutia Najvyššieho súdu zo dňa 9. decembra 2015, sp. zn. 3 Tdo 69/2015, ktorý rozhodol v súlade so zákonom o kvalifikovanom dovolaní. Obvinený sa teda pokúša dosiahnuť opätovným prejednáváním toho istého dovolania v tej istej veci odlišné (priaznivejšie) rozhodnutie toho istého súdu, ktorý už vo veci konal a rozhodol. Tento stav zodpovedá prekážke rozhodnutej veci.

Obvinený využil svoju zákonnú možnosť podať dovolanie (teda nebol ukrátený na svojich právach, text oboch dovolaní je s výnimkou zmeny dátumu rovnaký, obvinený však svoje dovolanie nijako nedoplnil, nezmenil), o ktorom najvyšší súd už rozhodol. Obvinený podal totiž kvalifikované dovolanie a bol zastúpený obhajcom. Nedošlo preto k zhoršeniu postavenia obvineného v zmysle vyššie uvedeného uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PLz. ÚS 3/2014, k aplikácii § 372 ods. 2 Trestného poriadku.

Zmyslom ust. § 372 ods. 2 Tr. por. je, aby dôvody dovolania boli vyčerpané v jednom konaní a bolo tak rozhodnuté s konečnou platnosťou. O to viac, ak je dovolací dôvod a obsah dovolania rovnaký. Najvyšší súd rešpektuje názor vyslovený v citovaných rozhodnutiach ústavného súdu, že rozhodnutie o dovolaní podľa ust. § 392 ods. 1 Tr. por. a podľa ust. § 382 písm. c/ Tr. por. nie sú obsahovo totožné a že použitie analógie v trestnom práve procesnom by malo prichádzať do úvahy len v obzvlášť výnimočných a ojedinelých prípadoch. Práve v prípade, keď obvinený podá obsahovo to isté dovolanie opakovane, je potrebné aplikovať analógiu v trestnom práve procesnom a dovolanie, ktoré je obsahovo totožné s dovolaním podaným predtým je potrebné odmietnuť, aby nedošlo k narušeniu princípov uvedených v predchádzajúcich častiach odôvodnenia. Iný prípad je vtedy, keď obvinený v novom dovolaní uvedie naplnenie iných dovolacích dôvodov.

V danom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažuje za potrebné vo veci rozhodnúť na verejnom zasadnutí a dovolanie zamietnuť podľa ust. § 392 Tr. por.

Opačný postup Najvyššieho súdu v prípade obsahovo identického opakovaného dovolania by znamenalo v konečnom dôsledku duplicitné prejednávanie už rozhodnutej veci tým istým súdom.

Pripustenie iného výkladu by znamenalo opakované podania dovolaní vo všetkých prípadoch, dokiaľ by súd nerozhodoval na verejnom zasadnutí, čo je v rozpore s cieľom právnej úpravy podľa § 372 ods. 2 Tr. por.

V osobitnej časti dôvodovej správy č. UV-12211/2011 k vládnemu návrhu zákona, ktorý bol prijatý ako zákon č. 262/2011 Z.z., sa uvádza: „Okrem toho prax signalizovala potrebu takéhoto ustanovenia v záujme jednotného výkladu a postupu súdov, ako aj vyčerpania prípadných všetkých dôvodov na dovolanie v jednom konaní. Systémovo by bolo neúnosné, aby sa mohlo dovolanie podávať znovu z iného dôvodu, čo má nútiť dovolateľa vyčerpať všetky dôvody dovolania naraz. Dovolanie sa navyše považuje za účinný prostriedok nápravy porušenia základných práv a slobôd, a tak je vhodné, aby

dovolací súd rozhodol s konečnou platnosťou." Najvyšší súd je názoru, že uvedené naberá na dôležitosť ešte o to viac, ak je podané dovolanie totožné.

Opakované podávanie totožného dovolania totiž odráža snahu obvineného, pomocou mnohonásobného prejednávania tej istej veci, dopracovať sa k výhodnejšiemu rozhodnutiu, a to spôsobom, ktorý sa prieči účelu a zásadám trestného procesu.

Dôvod odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa aplikuje, ak je už v štádiu predbežného preskúmania dovolania, vykonávaného v zmysle § 378 Tr. por. zrejme, že nie sú splnené, resp. preukázané dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Prekážka už rozhodnutej veci v prípade obsahovo zhodného predchádzajúceho dovolania podľa § 382 písm. c/ Tr. por. je prekážkou neodstrániteľnou. (s poukazom na rozhodnutie č. 118., Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 6/2012, Stanoviská a rozhodnutia vo veciach trestných).

Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade obsahovo identického opakovaného dovolania dovolací súd ďalšie dovolanie odmietne podľa § 382 písm. d/ Tr. por. Podľa tohto ustanovenia totiž dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 (Tr. por.).

Preto v prejednávanej veci neostávalo iné, ako toto dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. d/ Tr. por., čo najvyšší súd ako dovolací súd (v zmysle § 377 Tr. por.) učinil výrokom tohto uznesenia, konajúc takto na neverejnom zasadnutí, nariadenom podľa § 381 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.